

PROMO: Německé seniorky nedávno dostaly kytičku ke dni matek od syrských uprchlíků. Stalo se to v bavorském Hofu (hófu), kde Radiožurnál celý rok sleduje osudy lidí, kteří utekli před válkou. Jejich nové příběhy najdete na webu rozhlas.cz/uprchlici nebo na facebooku Cíl: Německo. A uslyšíte je i dnes celý den v našem vysílání. Ten první už za chvíli.

Ohlášení:

Německo si právě vybírá tak trochu oddechový čas v migrační krizi. V minulých měsících bylo hlavním cílem uprchlíků mířících do Evropy. Teď je ale balkánská trasa běženců zavřená. A Německu zbývá víc času na to vymyslet, jak se o víc než milion uprchlíků z loňska postará. Vidět je to i v bavorském Hofu (hófu), kde Radiožurnál celý rok sleduje osudy syrských běženců, kteří utekli před válkou. Do města teď nepřijíždějí žádní noví uprchlíci, a Syřané co už tam jsou, se snaží rychle postavit na vlastní nohy.

Džihád pochází z Damašku. Je mu 23 a v Hofu žije od loňského léta. S dalšími mladými Syřany teď založil skupinu, která pomáhá ostatním uprchlíkům rozkoukat se v Německu, tlumočit nebo kontaktovat úřady. Nedávno taky dostal Džihád nápad, že uprchlíci společně půjdou do domova důchodců dát babičkám květinu ke dni matek. Ten v Sýrii oproti evropským zvyklostem připadá na 21. března. Domov důchodců vede Sabine Dippoldová.

Prošli všechna tři patra, každé ženě dali kytičku a bylo vidět, jak to každé udělalo radost. Ještě řadu dní potom mi říkaly, jak je to potěšilo.

40tisícový Hof sice nemá se soužitím s uprchlíky žádné vážné problémy, podobná vstřícná gesta běženců ale klidu ve městě nemůžou uškodit. Přesto se našli lidé, kterým se syrští gratulanti v německém domově seniorů nelíbili, říká Džihád.

Psalí nám na Facebooku, že to je celé jenom nastrojená scénka, divadlo... Jenom nás tím ale posílili. Chtěli jsme prostě udělat radost starým lidem, a to jsme taky udělali.

V domově důchodců taky pracují tři další Syřané, kteří tam denně za malý plat pomáhají. I v Hofu je ale potřeba občas tlumit napětí, třeba v některých bytech, kde se neshodnou uprchlíci mezi sebou. Jak se takový konflikt řeší, uslyšíte ještě dnes v našem vysílání. VB, RŽ.

PROMO: Za jediný rok v Německu se syrský uprchlík dostal k prestižní pracovní nabídce. I takové příběhy přináší seriál Radiožurnálu z bavorského Hofu (hófu), kde natáčíme se skupinou Syřanů. Další reportáž za chvíli.

Ohlášení:

Německo se vyrovnává s velkým počtem uprchlíků, kteří do země loni přišli, bylo jich kolem milionu. Úspěch téhle velké výzvy ale začíná u docela malých věcí. Integrace se totiž nejlíp dělá doslova přes sousedský plot. Ukazuje se to i v bavorském Hofu (hófu), kde Radiožurnál celý rok doprovází skupinu syrských uprchlíků, kteří utekli před válkou. Všechny jejich příběhy najdete na rozhlas.cz / uprchlíci nebo na Facebooku Cíl: Německo. Někteří Syřané v Bavorsku našli dokonce i náhradní babičku.

Rodinný dům ve vilové čtvrti, na prahu se srdečně zdraví čtyři lidé. Dva syrští uprchlíci, a dva domácí. Vypadá to, že se znají odjakživa. Přitom se potkali teprve loni.

Udělal jsem to, co dělám vždycky. Řeším problémy, když to někdo potřebuje. Sehnal jsem jim byt, zařídil nábytek, pomohl na úřadech.

Tohle je Ernst Engelhardt, 60ník se spoustou kontaktů. Ti lidé, o kterých mluví sedí na opačné straně stolu. Jsou to Okba a Siba. O 30 let mladší Syřané z Damašku. Okba přišel Ioni do Německa balkánskou cestou, manželka Siba později legálně s vízem přiletěla za ním. I tohle papírování pomáhal Ernest vybavit. K uprchlíkům se choval jako k obyčejným sousedům, a nebyl sám.

Christel Kernové tu nikdo neřekne jinak než "babička" Christel. S uprchlíky se seznámila, když jí přišli pomáhat s vyklízením věcí z domu po smrti jejího manžela. Jednou jim sama navrhla, ať jí říkají babičko.

A u toho už zůstalo. Evropskou migrační krizi dokáže Christel rozměnit na drobné. Z téhle zahrádky recept na soužití s uprchlíky vypadá jednoduše.

Myslím, že každý by měl začít u sebe, a udělat všechno, co se dá. Nepochybuju o tom, že to celé dopadne dobře.

Uprchlíci Okba a Siba jezdí ke svým německým známým každý týden, strávili u nich vánoce i velikonoce. I díky jejich pomoci se Okba v Hofu dobře uchytil, naučil se jazyk, a teď už po prvním roce v Německu dostal pracovní nabídku, o které si většina běženců může nechat jen zdát. Jedna nevládní organizace s ním počítá jako s pomocným projektovým manažerem na Blízkém východě. Bez náhradní babičky by takhle daleko nebyl. Z Bavorska VB, RŽ.

PROMO: Radiožurnál sleduje celý rok, jak se daří uprchlíkům v bavorském (Hófu). S německými starousedlíky vycházejí vesměs dobře. A případné problémy řeší město pokud možno okamžitě. Jeden takový spor mezi uprchlíky navzájem se urovnával přímo před našim mikrofonem.

Ohlášení:

O 40tisícovém bavorském městě Hof (hóf) jste už na Radiožurnálu slyšeli. Celý rok tam doprovázíme skupinu syrských uprchlíků, kteří v Německu našli útočiště před válkou. Reportáže a příběhy najdete na webu rozhlas.cz/uprchlici nebo na Facebooku Cíl: Německo. Hof je i na německé poměry hodně pozitivní příklad vydařené integrace imigrantů a vzájemné soužití s Němci je tam bez problémů. Občas se ale neshodnou uprchlíci mezi sebou. Na to je město ovšem připravené. Byli jsme přímo u toho, když se jeden takový konflikt řešil.

Kulisa

Vcházíme do bytu 3+1. Místnosti jsou sice velké, ale nechce se ani věřit, že by tu mělo žít 7 lidí. Jsou to samí mladíci, 18-19 let. šest je z Afghánistánu, jeden ze Sýrie. Část z nich si stěžovala na spolubydlící, že jsou hluční, že vaří v noci, že neuklízí. Došlo to tak daleko, že se v bytě sešli všichni nájemníci a zástupci města, aby spor zkusili urovnat.

Wendy

Wendy Müller Elliotová má podobné návštěvy coby městská koordinátorka pro uprchlíky v

popisu práce.

Hlásiče požáru zůstanou na svých místech. A v pokojích nikdo nebude kouřit. JE TO JASNÉ ??

Mladíci totiž sundali ze stropu v kuchyni detektor kouře. Při vaření totiž pořád houkal. Není se ale čemu divit, když kuchyňka vězí uprostřed bytu, nemá jediné okno, a větrat se musí skrz obytné místnosti, a to zase obtěžuje ty členy domácnosti, kteří zrovna nevaří a chtějí mít klid. Netrvá dlouho, a emoce u stolu převládnu.

"On pořád kouří v pokoji hašíš. "! ukazuje jeden z uprchlíků na jiného. Přichází smršť afghánských nadávek. První mladík tvrdí, že mu ten druhý vyhrožuje zabitím, jen co odejdeme z bytu.

Pronajímatel bytu, sociální pracovník a uprchlíci se nakonec domluvili na kompromisu. V bytě bude takový malý uklízeč workshop zaměřený třeba i na správné uchovávání potravin v ledničce. Mladíci se spolu budou muset naučit vycházet, protože jediná alternativa je bydlení někde na ulici. Jiný byt město k dispozici nemá. Koordinátorka uprchlíků Wendy ví, že tohle bydlení je pro 7 lidí malé a sestava nájemníků trochu výbušná. Takových případů je ve městě víc.

Stává se to hlavně v domácnostech, kde jsou sami muži. Tady ti kluci jsou prostě mladí a nezkušení. Naopak rodiny s dětmi bydlí mnohem klidněji.

Neznamená to ale, že by mužské domácnosti uprchlíků nemohly dobře fungovat. Ještě dnes se ve vysílání do jednoho takového bytu v Hofu podíváme. Máme tam slíbenou výbornou syrskou večeři, tak si ji nenechte ujít. Z Bavorska VB, RŽ.

PROMO: Sedm měsíců v Německu a pořád žádná jistota ohledně azylu. Příběh Džiháda je jedním z těch, které Radiožurnál dlouhodobě sleduje v bavorském Hofu (hófu) mezi syrskými uprchlíky. Uslyšíte ho za chvíli.

Ohlášení:

Když se z uprchlíků stanou sousedi. A ze sousedů kamarádi. Tenhle proces má zasebou řada Němců v bavorském Hofu (hófu). Město, ve kterém Radiožurnál celý rok natáčí osudy syrských běženců, zatím integraci sedmi stovek loňských uprchlíků zvládá na jedničku. Nejsou to zdaleka jen Syřané. Právě ti se ale v Hofu (hófu) začali snažit, aby slovo uprchlík ztratilo jakýkoli negativní punc. Dobrovolně pomáhají seniorům, starají se o jiné uprchlíky, a kulturní výměnu podporují taky skvělou kuchyní.

V malé kuchyni je pekelné vedro, za to to tu ale krásně voní. U plotny se střídá několik mladíků, jeden nosí talíře na stůl, jeden míchá všechno možné v hrncích, jeden krájí zeleninu. Na povel to má Džihád, 23 letý uprchlík z Damašku. Tahle domácnost popírá představu, že byty, kde bydlí jen uprchlíci - muži, nemůžou dobře fungovat.

Brambory s mletým masem a smaženou cibulí, rýže, čočka, pasta z lilku, salát s mátou. Tohle všechno prý při útěku ze Sýrie uvařit neuměl. Recepty mu teď po skypu do Německa vysvětlil tatínek, který zůstal v Damašku. A podle toho jak skvěle to chutná, vysvětlil je dobře.

Džihádovi je 23, v Damašku studoval síťové inženýrství, a v Hofu se z něj rychle stala známá

persona mezi uprchlíky. Kromě intenzivních kurzů němčiny chodí i na integrační kurz o německých hodnotách. Dnes pozval na večeři pár německých kamarádek.

Potkali se poprvé před pár měsíci v uprchlické ubytovně, kam tehdy Džihád dorazil po útěku přes Balkán. Christine, Steffi a Kathrin se tehdy staraly o uprchlíky. To samé dnes Džihád dělá sám - s ostatními Syřany založil skupinu, která bude dalším uprchlíkům pomáhat s prvními kroky v Německu.

Je to hlavně tlumočení a překlady. Já umím anglicky a arabsky, s němčinou mi pomůžou němečtí kamarádi. Během prvních let dostávají uprchlíci od úřadů tři-čtyři dopisy týdně. Jazyk je pro ně hlavní starost.

Džihád je sice vlastně ideálním prototypem uprchlíka, vysokoškolák, připravený dodělat si nedokončený diplom ze síťového inženýrství, angažovaný, motivovaný. Ani takoví lidé ale nemají v Německu nic jisté. Do země přišel loni v létě. Dodnes ale příslušný úřad nerozhodl, jestli dostane azyl. Podle jeho informací se zatím k jeho žádosti úředníci ani nedostali. S Džihádem i dalšími Syřany v Hofu se můžete seznámit i na webu rozhlas.cz / uprchlici nebo na Facebooku Cíl: Německo. Z Bavorska VB, RŽ.

PROMO: Radiožurnál pokračuje v projektu celoročních reportáží o syrských uprchlících v bavorském Hofu (hófu). Za chvíli uslyšíte, jak to chodí, když se syrská holčička dostane do německé školky. A taky proč její matka chce, aby dcera ve škole dostala základy křesťanství.

Ohlášení:

Útěk před válkou ze Sýrie byl pro řadu uprchlíků teprve začátkem dlouhé cesty. Ukazují to i příběhy běženců v bavorském Hofu (hófu), s kterými Radiožurnál celý rok natáčí. Všechny je najdete na webu rozhlas.cz / uprchlici nebo na Facebooku Cíl: Německo. Nový začátek v Německu je pro Syřany běh na dlouhou trať. Třeba kvůli jazyku, který se budou intenzivně učit několik let. Pro jejich děti začíná německá kapitola života mezi vrstevníky - v německé školce.

Na nedostatek dětí si tahle školka kousek za Hofem stěžovat nemůže. Jedna z učitelek má dnes narozeniny a zpívá jí k tomu dobrých 50 dětí, mezi nimi i pětiletá Tala, která do Německa s rodinou přišla loni v říjnu. Kvůli baby boomu nepřijímala školka nové žáky a i Tala čekala na přijetí pět měsíců.

Když jí ve školce vyzvedává její matka Fida, stěžuje si malá Tala, že neumí zpívat německé písničky. Jinak jí to ale mezi německými dětmi jde víc než dobře. Denně ji pozoruje ředitelka školky Martina Köhler-Nowaková.

Je hrozně zvidavé dítě, všechno chce vědět. Má tu výhodu, že narozdíl od jiných uprchlických dětí tady s námi nejspíš zůstane, rodiče se nechtějí stěhovat jinam. Ostatní děti jsou tu na děti běženců zvyklé, stejně jako na to, že po čase zmizí. Ale Tala je pro ně nový stálý člen třídy, vnitřně se nastaví na to, že sem prostě patří.

Hof leží nedaleko českých hranic. A současná migrační vlna není zdaleka první, která tudy prošla. Jen po roce 1989 přišli nejdřív němečtí navrátilci z bývalého Sovětského svazu a pár let po nich uprchlíci z bývalé Jugoslávie. Na úrovni dětí to všechno zažila i tahle školka.

Nesnažíme se dětem uprchlíků vtoukat do hlavy německá slovíčka, necháváme je, aby to

zkrátka prožily. Na procházce je vezmeme za ruku a ukážeme, hele, tohle je živý plot, tamhle je strom, a tamhle pekařství, kde si můžeš koupit housku.

Na normální život v Německu chystá Talu i její matka Fida. I proto ve školním dotazníku napsala ano do kolonky Souhlasíte s tím, aby vaše dítě mělo dvakrát týdně hodinu náboženství?

Respektujeme, že tady je jiná kultura. Tala je muslimka, a my ji doma vstípíme islám. Ale musí znát i křesťanské hodnoty, protože bude vyrůstat v téhle zemi. Ať si pak udělá názor sama. Hlavně ať se tu necítí jako cizinka.

O tom, jak si Syřané zvykají na život v Evropě, bude ještě dnes i jiná reportáž v našem vysílání. Uslyšíte, že opravdu motivovaným uprchlíkům stačí jediný rok na to, aby se naučili německy a dostali velmi slušnou pracovní nabídku. Z Bavorska VB, RŽ.